

F O A I E

pentru

minte, inimă si literatură.

№. 9.

Luni, 3. Martie

1847.

Барварісті ші елеганде ромънеші.

Ал тоате лъкръріе, къръдіа ші фрѣтѣседеа сѣнт днтѣіле дпсѣшірі, черчетате де тот ошѣл; дар лъкрѣл чел маі повіл ал міндіі ші лімбеі оменеші есте лімба, саѣ ворвеле ші кѣвѣнтѣл; кѣ дрептѣл дарѣ тоате пацііе кѣлте аѣ прецѣіт ші аѣ стѣдіат кѣ таре дпгрѣжіре літеріме, ворвеле ші кѣвінтеле граіѣлѣ сѣѣ діс дела днтѣіл пас кѣтре кѣлтѣра са. Кѣчї, лімба есте чеа маі веке ші маі днтѣе філософіе, патѣралѣ ші паціоналѣ, акѣ леці ші регоме с'аѣ фікѣат ші с'аѣ днтѣріт, маі паінте де а віса деспре варварісті вреѣл літерат; лімба есте о преціоасѣ а вере а знеі паціі, де ачеѣа тоці стрігѣ, декѣм сімт вреѣл атак дп контра ачестеі мошенирі стрѣвѣне. Ал літератѣрѣ, варварісті аѣ пѣміт не тоате грешалеле а сѣпра къръдіеі лімбеі, днтревѣіреѣа де ворвеле лѣте днтрѣн дпделес некѣноскѣт, саѣ дп контра фіреі лімбіі. Барварістіі че фак тоате лімбіле прїп провинчіі сѣнт преѣ сімдіі ші кѣноскѣді дпкѣт сѣ се ферѣаскѣ зп аматор де къръдіа скріптѣреі сале. Елегандѣа есте алецѣреѣа де тоате дпсѣшіріе граціоасѣ неавѣте де алтѣ лімбѣ; де ворвеле ші де фрѣсе фрѣтоасѣ каре фак кѣ

вѣнтѣл плѣкѣт, повіл, політ. Дѣпѣ ворвеле, елегандѣа есте днтѣіл элемент дп орї че компѣнере, есте лѣстрѣл ші декоареѣа кѣвѣнтѣлѣ рогтїт орї скріс: ѣа есте флоареѣа ші пѣтереѣа кѣдетѣлѣі грїт.

Аічі не ва фі ворѣа пѣмаі де ачеі фрѣдіі варварісті літерарї, карїі прїп тѣлта ші деѣса днтревѣіре комѣлѣ паркѣ вор сѣ се парѣ регѣладї, ші кѣ дпчетѣл вор сѣ се ші леціѣеаскѣ ка де вѣпї ші дрепці, де ші дп контра а тот дрептѣл кѣвѣнт ші ценїл лімбеі. Аста е рѣѣл. Кѣ тоте ачестѣа дпсѣ ачешї скрііторї нежѣдекѣчїоші пот днтревѣі кѣт ор вої де асте грешале лімбістіче, каре дпсѣ тотдеѣвна вор рѣтѣнеѣа зп монѣмент де о днтревѣіре капрічіоасѣ, зп обїчеіѣ фрѣрѣ кѣвѣнт, о патѣ де нецііоцѣ ші о фаптѣ авѣстрѣѣ. О апалїѣ рационалѣ деспре асемѣнеѣа грешале, кѣ каре се паре кѣ лімба ромѣнеаскѣ есте дпавѣдітѣ, атѣт дїп чїрконѣтапде, кѣт ші дїп негрїжа деспре грацііле еї, ва фі де тѣлт прец ла тоці чеї че дорѣск а днтревѣі ворвеле фрѣтоасѣі лор лімбі, кѣ прїпrietate де дпделес, кѣ патѣрала дпсѣтпаре де ідеї, кѣ ромѣліеѣа паціоналелор рогтѣрі, граіѣрі, ворвеле ші формѣ, кѣ ачел ценїѣ че карактерѣ не орї че лімбѣ ші де каре пѣ е ліпсітѣ нічі ромѣнеаскѣ:

пріо граматиче. Лециле ростълѣ, але формелор ші але стрѣктѣреі, фиксате дела дн-чепътѣл лімбеі, ѣтеле се скітѣвъ, алтеле се стрікъ, алтеле се аместекъ къ стрѣіністі, алтеле се ші дрег днаінітѣод формеле: даторіа ші імпортаңда граматичеі есте а дплътѣра релеле грешале, ші а пропѣне елегацделе класіче. Ачѣаста днсъ чере кът ва стѣдіѣ, чѣѣа че маі п'а фѣкъто чі-пеѣа. Спре есемплъ: зічере, днсемпеазъ а спѣне пріо граіѣ ѣп къвѣнт спре дн-целес аскѣлтѣторѣлі. Ворѣвъ (mot, wort), днсемпеазъ ѣп рост де ѣпа орі маі мѣлте сѣпете ростіте непрекърмат, спре а дн-семпа о ідеѣ сіңгѣрѣ кът: пор, оѣ, шчл. Къвѣнт, днсемпеазъ о ростіре де кътеѣа ворѣе спре а спѣне ѣп къѣет, о жѣдекатъ, кът: віртѣтеа ферічѣе не ом. Акът реѣоа пропѣнере ші днтрѣвѣре пар къ вор съ ісгопѣаскъ дн лімѣъ а се маі зіче „ворѣвъ“ чі днтрѣвѣск тот „зічере“ дн лок де „ворѣвъ,“ кънд вор съ зікъ чѣѣа дѣспре ворѣеле лімѣі. Ачѣст ѣрѣт авѣз с'а днтрѣѣс дѣкънд аѣ врѣт съ експліче літерал ворѣеле алтор лімѣі, фѣрѣ съ вѣзъ къ ромѣіѣа аре пропріі але самѣ пѣнтрѣ днпселе. Алдіі пѣтѣск „къвѣнт“ не „ворѣвъ“ ші „ворѣвъ“ не „къвѣнт“ — о алтѣ стѣрагантѣ стрѣмѣтаре де пѣтіре. Къ де ачѣсте авѣрде аместекѣрі де днсемпѣрі се перде тоатѣ градіа лімѣі ші а ком-пѣнеріі. „Ораторіі маі зік дналте къ-вінте къ ворѣе класіче.“ Де се вор стрѣ-мѣта ворѣеле ачѣстві къвѣнт, зікънд: „О-раторіі маі ворѣѣск дналте пропосідіі къ зічѣрі класіче,“ атѣнчі адеѣтѣрѣл де сѣс се ва пѣреѣ о лімѣздіѣ днтортокатъ, пѣ о жѣдекатъ серіѣасъ — ѣп варѣарісм пѣсѣферіт де авѣ, тоатѣг радіа съ перде. (Ўніѣѣерс.)

Трѣсѣрі ѣшѣре дн історіа Полоніѣі.

(Ўрмаре.)

Непорѣчереѣа Полоніѣі фѣ фѣрте дн-фрікошатъ пѣ пѣмаі дн пріѣінда еі, чі ші дн пріѣінда тѣтѣрор статѣрлор маі пѣ-пѣтнчоасе орі маі тічі, каре дѣпъ ачѣѣ-сѣшшіѣре пѣ маі пѣтеѣа фі сігѣре тічі пѣ-ѣп тінѣт де есістіңда лор. Днтрѣчѣѣѣа Австріа ші Пѣрѣсіа къѣтарѣ ші пѣѣлікарѣ прічіні дѣсвінѣітѣре а фаптеі лор; днсъ Пѣсіа фѣѣѣ мѣлт маі віне, къ пѣ се дѣсві-повѣді тічі дѣкът. — —

Надіа полѣнѣ, саѣ маі дрепт ворѣінд, ѣіѣрїтеѣа ші попїтеѣа еі, каре пѣрѣа сѣр-теѣа ші віиторїѣл кътронїтеі ші змілітеі на-діі дѣѣпѣтѣндѣсе дн кътпїліта амѣдеалѣ де карѣѣа фѣсесе ловїтѣ дѣпъ ѣптеіѣа дн-пѣрдіѣре ла 1772, днчѣѣѣ а кънѣще ісѣѣ-рѣл пѣферічїрїі, каре стѣтеѣа дн консті-тѣдіа чѣѣа къ тотѣл реѣа, дн тікълѣселе ашеѣзмінте політїче ші чївіле. Дн ка-пѣтеле патрїѣділор ѣтїнадіі се къпсе ідеѣа реформелор, пріо каре віртѣтеѣа надіѣналѣ ѣра съ капѣте алт свор ші патрїа съ се рїдїче дн а са зміліре. Дар кът съ ажѣн-гѣ еі ла повїлѣл скоп? Пѣтерїле днпѣр-дітѣре аѣ пѣ кѣзѣшѣїѣа, пѣ ста еле ѣпѣе токма пѣнтрѣ пѣстрѣреѣа векеі констітѣдіі къ тѣте маїле еі скѣдері, кът ѣра ліѣѣѣра алеѣѣре де реѣѣе, ліѣѣѣѣл ѣѣѣѣ, ші ѣѣѣѣе ачѣаста фѣатѣл стѣтѣторїѣз комѣѣс дн сѣрѣі де аї стрѣнілор, трѣдѣторї де патрїѣ, карїі де къте орі лі се дѣтѣнда, се лѣѣѣѣѣа дн дрѣѣѣѣл чѣлор маі ферїчїтѣре реформѣ до-рїте ші де реѣѣе ші де патрїѣ? Ўпеле дн-чѣркърї зшѣре де а реформа пѣ ла 1778 фѣсѣрѣ кълкатѣ де Пѣсіа. Апа Полонїа рѣтѣсе дн зміліта ші старѣ 16 ані пѣѣѣ

)

ла а. 1788. Дн ачелаш Рѣсія порні рѣсвоіѣ дін поѣ асѣпра порѣеі ші асѣпра Свѣдїеі. Полонїа днчепѣ а рѣсѣфла атѣт маі вшор, кѣ кѣт днсаиш Прѣсія се аиасе кѣ Британїа дн контра планѣрілор кѣчерїторе але Рѣсіеі. Мїнѣтеле ера фортѣ скѣтне, ші ваї де ачеа паѣїе сѣвордїнатѣ, кареа нѣ се днкорѣдѣ дін рѣспѣтерї спре а се фолосї кѣт се пѣте маі кѣрѣнд ші маі а кѣрат де прїмежѣл вїне венїт. Аша дар патріодїї полонї се порпїрѣ спре а скѣпа де жѣгѣл стрїн; іар реѣеле Фрїдерїк Вїлхелм дї днѣрѣвѣта! ші ачеаста сѣ нѣ о зїтѣм. Оѣїле рѣсеѣї, непѣсѣндѣле де нїмїк, дн трѣфїа лор кѣлкасерѣ пѣтѣнтѣл репѣвлїчеї, скѣсерѣ патѣрале ші дажде, ші сїлїа не реѣеле Полонїеі а се оѣї дн содїетатеа лор асѣпра тѣрѣлор. Дн ачесте днпреѣїрѣрї діета се адѣнї ла Варшавїа, ші пѣтрѣка лїберѣтм вето сѣ нѣ о маї пѣтѣ сїнїтї, нїчї сѣвнїїе, дндатѣ дела днчепѣт се декларѣ не сїне де діетѣ конфедератѣ. Партида стрїнілор прїетїнѣ ші вѣндѣтѣ, дн діетѣ фѣ асѣдатѣ кѣлкатѣ кѣ тотѣл де чеа патріотїкѣ кѣ атѣт маї месне, кѣ ачеа контрапатріотїкѣ ста тот дін трѣдѣторї сетонї де аѣр, карїї сѣ де торнї кѣ тїгаїа не гѣтлеш, тот нѣ с'ар сѣтѣра, ші іарѣш дін нїще фрїкошї, не карїї о сїмплѣ амерїндаре а наѣїоналїлор дї фѣкѣ сѣ амѣдїаскѣ. Деѣї діета респїнсе дела сїне аїанѣа кѣ кареа о днвїїа Рѣсія ші декретѣ адаоѣереа вѣтѣрѣлвї трѣпелор дела 18,000 пѣлѣ ла 60,000 саѣ де с'ар пѣтеа ші пѣлѣ ла 100,000, се днвої ка ші воїерїї ші попїї сѣ плѣтїаскѣ дажде дѣпѣ аверї, іар інфлѣвїнда сѣатѣлвї перманент о тѣїе прїн ашегареа вѣнїї комїсїї де рѣсвоїѣ атѣрѣтѣре пѣмаї дела діетѣ. Ре-

ѣеле Прѣсіеі лѣдѣї іарѣш тѣте ачесте днтрѣпрїндерї але Полонїлор ші фѣгѣдѣї (promise) кѣ тѣтѣ соленїтатеа, кѣ ва ре-спекта ші ва апѣра тоате реформеле че вор днтрѣпрїнде еї дн лѣвнѣрѣл патріелор, іар Рѣсіеі стете контрѣ, кѣнд ачеаста декларѣ, кѣ полонїї кѣ ферїчітоареле реформѣ днчепѣте ла кѣтїнѣл лор ар кѣлка (!) трактателе. Дїета днѣрѣвѣтатѣ кѣтм вѣзѣрѣт, фѣкѣ о декларациа інїтѣсѣ асѣпра Рѣсіеі протестѣнд серїос дн контра ші а челеї маї мїчї аместекѣрї ла дрепѣтѣл леѣївїтїв ал Полонїеі ші претїнѣзѣнд кѣ тѣрїе депѣртареа тѣтѣрор трѣпелор рѣсеѣї дін пѣтѣнтѣл Полонїеі, іар де нѣ, діета ста гата а револта дн контрѣле не тодї лѣкѣїторїї (скѣлареа глѣтелор) 1788 14. Дек. Трѣфаша Катарїнѣ вѣзѣ кѣ нѣ е глѣтѣ ші спѣрїатѣ де о протестацие атѣт де асѣрѣ дншї ретрасе трѣпеле, іар лѣтеа дѣде лѣвѣде стототѣсе вравїлор полонї, прекѣтм о ші мерїта кѣ тот дрепѣтѣл; кѣчї дн адеѣр маї тѣлте алте паѣїї дн лок де ашї манїфеста ла асеменеа пѣпѣствїре карактерѣл врав дн о формѣ аша днсѣфлѣтѣре де респект, ар фї алергат кѣ депѣтаѣїї втїлїте, с'ар фї тѣрѣт ші ар фї лїне нїчѣореле челор тарї, ар фї черкат а корѣтне — лѣкрѣ нѣ преа греѣ — не мїнїстрїї ші не дїпломатїї кѣ сѣтне де аѣр, кѣ фетеї ш. а. ш. а.

Полонїлор ле рѣста акѣтм вн лѣкрѣ маї таре: преа дорїта реформѣ а констїтѣѣїеі. Ачї днсѣ патріодїї нѣ аѣеа а се лѣвота пѣтаї кѣ опосїѣїа плѣтїтѣ де аѣрѣл стрїнїлвї ші кѣ чеаа а іепѣрїлор, чї тот одатѣ ші кѣ егѣїстѣл, кѣ пѣтїтѣсѣа непѣдѣраре ші кѣ ѣрѣа пѣшїїндѣ а тѣтѣрор а пѣрѣтѣорїлор де дрепѣтѣрїле історїѣе

ръдъчині. — Днесъ ваі скітвътоаре есте фаворае кърділор ши пріетініа челор тарі. Unde дрептъл ши дрептатеа нъ сълт респектате, аколо нъ е нічі кредіондъ нічі статорнічіе. Првсіа нъ дінеа къ Полоніа дін врео респектаре де дрептъріле еі, чи нъмаі дін ривалітате ши пісмъ асвпра Рвсіеі, кареа се дптінеа престе тот преа таре ши іаръш дін інтерес де къдїг, хрпінд ачеа нъдежде, къ апърънд еа не полоні, спре тълдъмітъ ва къдїга дела еі Дандїгъл ши Торпъл, каре четъді ді скотеа окіі. Дечі кънд Првсіа възъ, къ полоніі нъ воіеск аші дпстръіна ачеле локврі тарі ши къдїгосе, ши къ Рвсіа дъпъ дпкеіереа де паче къ свезіі ши къ тврчіі амеріндъ Полоніеі, іар Австріа фърте дпгрїжатъ де револуціа франгозілор ар авеа треавъ аіреа, дши мъзъ маска са чеа првсіанъ ши пъші ла аліандъ къ Рвсіа. —

Ши іатъ къ фъръ весте о свтъ мїі твскалі се върсаръ песте неферічіта Полоніе; Катаріна ла 18. Маіъ 1792 ді декаръ ръсвоіъ! Дін каре прічінъ? „Спре а аптра лібертатеа репъвлічеі полоне дп контра дрептълві ерезітаріъ дптродъс пріо пѳа констітуціе!“ Аша сѳоа манифестъ твскалілор. Аззі лібертате! Акъм полоніі нъ пердъръ мінвте. Първсіді де тоді вечініі ши де тоді пріетініі, къ кредінда дп Dzeж ши дп дрептъл лор, діета кіетъ ла арте не тогъ падіа. Дптръачеа партида тръдъторілор де патріе фъквсе конфедераціе ла Тарговід, де внде дптінеа ажъторіъ Рвсіеі спре а інтра маі вшор дп Полоніа. Полоніі комъндаді маі въртос де мареле ероѳ Tadeж Косчівско се лватаръ ка леіі дп вара дін 1792; дпсъ че пот зечіле де мїі асвпра свтелор де

мїі! Рецеле, към ера дін фіре фрікос, дп фрікошат маі таре пріо о скрісѳоре амеу ріндъторе а Катарінеі ла 21. Івліе първсѳ не патріоді ши трекъ ла конфедераціа де Тарговід а тръдъторілор де патріе. Аша дар о факціе дпвінсе асвпра воіндеі нъ вліче. Патріодіі депъсеръ артеле, саѳ фвдіръ дп цері стръіне; капіі конфедераціеі апъкаръ команда арматеі ши гъвернъл, кътезънд а трапе ла трівънал осъндіторіѳ не тоді патріодіі. Дпсъ песте пвдїн врѳтъ ръсввпареа ши асвпра лор. Дѳѳ конфедераціі, ачеаста дін Полоніа ши чеа дін Літваніа зніндъсе дескісеръ о діетъ ла Гродно дп 29. Окт. Че аззі аічі ачеѳ діетъ пеледїзітъ! Рвсіа ши Првсіа ді декаръ, къ еле аѳ воіндъ ши плъчере а сѳъшіа Полоніа ши а дѳа оаръ. Акъм дпшіі тръдъторіі търтвріръ възънд ловітъра де мѳрте. Орі че прегътірі де апъраре с'аѳ фъквт, аѳ фост тоѳе дешерте, пентръ къ Првсіа дпкъ апъкасе а дпвнда не Полоніа къ тръпе, фъръ нічі зн манифест де ръсвоіъ, сінгър къ ачел къвълт, къ аша плаче птерілор інтересате ла каѳса ачеаста. Де ши діета дела Гродно авеа твдъларі алені дп міжловкъл ваіонетелор стръіне, внемте свпъсе але твскалілор: тотъш къпрінсѳ де фіоріле знеі тотале морді політіче, протестъ дпделънг, адікъ пълъ ла 17. Івоіе ши ла 24. Ноетв. 1793 асвпра орі къреі алте дппърцірі. Сіла твскълеаскъ, дар маі тълт фъдъріа првсіанъ тврвтъра орі че сімѳ оменеск. Дар сілвіторіі дши вѳтеа жок де тоате непвтічѳоселе протестъдіі. Къдїва дін чеі маі ввпї депътаді протестъторі фвсеръ арвпваді ла прінсорі, алтора ді се амерінда къ конфіскареа аверілор, дп зртъ сала adv-

първи въ дупрецизиратъ къ тръпе, щі денъ-таділор лі се поръчи прии ѳмені армаді а свъскріе орі че хъртіе лі с'ар пропъне. Аша дар свъскрісеръ тоді дупре свспіоврі маі ѳтеі трактатъл къ Рвсія, апоі чел къ Првсія. Прии ачела Рвсія маі трасе ла сіне патрѣ мѣ чіочі свте мѣлврі пѣтр. къ треі мѣліоне лѣквѣторі, іар Првсія о мѣе мѣлврі пѣтр. къ 1,200,000 лѣквѣторі. Аша статъл Полоніеі каре ла чеа дѣн тѣе дупрѣдѣре дѣн 13 мѣ мѣлврі пѣтр. пердѣсе песте патрѣ мѣ мѣл. пѣтр., дѣ а дѣа пердѣ атѣт де мѣлѣт, дѣкѣт рѣтасе пѣтаі къ 3861 мѣл. пѣтр. ші 3 $\frac{1}{4}$ мѣл. лѣквѣторі. Полоніа вмілітѣ аша апар се маі дѣдаторѣ ла вѣ трактат де вѣре ші апѣраре къ Рвсія, прімі алтѣ констѣтѣдѣе дѣн тѣна дѣштанеі, лѣпѣдѣндѣсе де тот дрептѣл де а о маі скѣмѣа. Дѣзѣчѣ мѣі осташі полоні ѳвсерѣ дупрѣдѣді прии реѣменте мѣскале, іар репѣвлѣчеі пѣтаі 16,000 армаді і се ертѣ а дѣнеа. Тоді чеімалді лѣарѣ порѣкѣ де десартаре. Пѣвлѣкадіа дупрѣдѣрѣі а дѣа о ѳѣкѣрѣ Рвсія къ Првсія пѣтаі ла 16. Апр. 1793. Кѣм с'аѣ дѣчерѣат а десѣновѣді ачеле дѣз пѣтері а дѣа дупрѣдѣре? Еле зѣсерѣ, къ спѣрѣтѣл іаковіністѣлѣі револѣціонарѣ дѣн Франга ар ѳі стрѣвѣтѣт ші дѣн Полоніа, вѣлѣ ѳрѣ кѣм се ворѣеде астѣзі де ідеіле комѣністѣче; дѣчѣ спре а кѣрта крѣпченеле реѣлтате але ачелѣі спѣрѣт перікѣлос се дѣкларѣ къ с'ар чере неапѣрат а рѣтеза ші маі мѣлѣт дѣн Полоніа, а о скѣрѣ ла ранѣл статѣрѣлор свѣордѣнате ші аші сігѣра лініѣеа дѣн вѣчѣпѣтѣді. — Дакѣ полоніі дѣші реформа констѣтѣдіа не ла 179 $\frac{0}{3}$ прии врео револѣдіе; дакѣ еі дѣші отора монархѣл кѣм аѣ отораѣт англіі не Карол I.

ла 30. Јан. 1649, кѣм ѳрангозіі не Лѣдовік XIV. ла 21. Јан. 1793, ші пайте де Катаріна II. мѣскаліі не вѣрѣватѣл ачестеіа Петрѣ III. дѣн 14. Јан. 1762 (маі тѣрзіѣ ші не Павел 1801 Март. 24.) ші свезіі не реѣделе Гѣстав III. дѣн нѣптеа дѣн 16. Март. 1792: атѣпчѣ маі ера чеѣа вртѣ де прічѣпѣ де а се скѣла асѣпрѣле къ сіле реѣе; ші атѣпчѣ дѣкѣ се кѣвѣеніа сѣ рѣдѣче неатра пѣтаі ачѣеіа, каріі с'ар ѳі сімдѣт невіноваді.

ѳапта дупрѣдѣторѣлор дѣде лѣміі вѣ есемплѣ ѳіорос ші дескѣсе ѣале марѣл ма алте асеменеа кѣлѣкрѣі де дрептѣрѣле попѣрѣлор, каре маі тѣрзіѣ ажѣпсерѣ маі не тоді. Дѣла ачѣеа ѳаптѣ дѣколо с'аѣ лѣват де прічѣп: 1) къ статѣрѣле маі мѣчѣ ші маі слаѣе сѣ пѣ аѣвѣ воіе аші да с'аѣ аші реформа констѣтѣдіа ші ашезѣмѣнтеле дѣ сіпѣл сѣѣ дѣпѣ кѣм вор аѳла къ е маі вѣне; чѣ 2) къ дѣдатѣ че еле ар кѣтеза а дупрепрінде врео реформѣ неплѣкѣтѣ вѣчѣнілор челор тарі, ачѣедіа сѣ аѣвѣ дрептѣл (стрѣгѣторѣл ла черѣл) а о деспоіе де провіндіі ші а о пѣдепсі дѣпѣ плак; де вѣде іарѣш ар вртѣа 3) къ пѣвтрѣ статѣрѣле маі не пѣтѣнѣчоасе пѣ е лібертате пѣчѣ не атѣрпа-ре не пѣтѣлѣт, ѣа пѣчѣ пѣвтрѣ челе тарі; кѣчѣ дѣпѣ прічѣпѣл де сѣс токѣта ші вѣ стат тарѣ дѣндѣшѣі о констѣтѣдіе неплѣкѣтѣ вѣчѣнілор, ачѣедіа ар аѣеа дрептѣл а се вѣі дупре сіне, а се репѣзі асѣпра реформаторѣлѣі, ал кѣлка ші ал дѣкѣла сіпѣр дѣн прічѣпѣ, къ ел дупрѣдѣче о констѣтѣдіе лор неплѣкѣтѣ, апоі ѳіе ачѣеа орі де че ѳіре, репѣвлѣканѣт, деспотѣкѣ орі монархѣкѣ, тот атѣта. Дѣн адеѣр пѣтерѣле дупрѣдѣторѣе пѣ сокотѣрѣ, къ се ѣа аѳла чѣнеѣа каре лѣвѣнд есемплѣ дѣла еле, ѣа вртѣа тот асеменеа. Дѣчѣ песте пѣдѣн ѳрангозіі

дші лзаръ дрептъл а рѣстърпа тронъри ші
але дшпърди кѣи воіа, а сѣшшіа ші а дш-
трѣпа цері дѣпъ кѣм ле плъчев. —

(Ва зрма.)

Барбаріа зпѣи пашъ ші а зпѣи епископ.

Дш Satellit Nr. 20 чітім о кореспон-
дінгъ дш България, а кѣреі адевр е кезъ-
шѣит де тоді зпѣи ѳмені каріі стаѣ дш ко-
мѣникаціе кѣ Vidinѣл. — Хаіреддін паша
гѣвернаторѣл, ажѣтат де пріетінѣл сѣѣ епі-
скопѣл греческ веніт ла Vidin дела інсѣла
Хіос (кѣмпърѣндѣші постѣл кѣ вані греі
атѣт дела Пѳртъ, кѣт ші дела патриархіе
ка ші Сімон марѣл), пѣтръ дш аніі ачещіа
тірѣнші марі, дш каре ачі се дшсеапѣт пѣ-
маі зпеле. Дш тѳмна дш 1845 паша спре
а пѣтеа стѳрче вані dede о порѣнкъ аспрѣ
ка тоді пегѣдеторіі сѣдіді стрѣніі дш Vi-
din, Шіштов, Лом Палапка ші пе аіреа,
а кѣрор авере дш скотеа окіі, саѣ сѣ плъ-
тіаскѣ харачіѣл (даждеа пе кап), саѣ сѣ
пѣрѣсіаскѣ България дшдатъ атѣччі. Кѣ
тѣсѣра ачещіа дштре алді тѣлді ѳсерѣ
маі греѣ ловіці фраціі С. дш Тімішоара.
Ачещіа пѣ воірѣ а се лѣпѣда де протекціа
азстріакѣ, дар лі се секвестрарѣ тѳте тѣр-
філе, іар татѣл лор ѳѣ депѣртат дш кап де
пѳпте; тот атѣччі епископѣл амеріонгъ ана-
тімъ (аѳѣрісание) тѣтѣрор крещінілор каріі
ар маі кѣтеза а пегѣдеторі кѣ фраціі С.,
іар піѣде самсарі евреі ѳсерѣ вѣтѣді ла
спете, пѣптрѣкѣ ле кѣмпѣра марѳѣ. Тот
одатъ се ѳѣкѣ репорт кѣтрѣ Пѳртъ, кѣ а-
чеі сѣдіді (каріі де 15 ані с'аѣ пѣртат ѳѣрѣ
чев маі мікѣ патѣ) ар фі тѣрѣвѣрѣторі де
паче ші стрікѣторі аі крешіонгѣ крещіне.
Консѣлатѣл в. в. дш Галаг ші інтерѣвочіа-
тѣра апѣрѣ кѣ кѣлѣтѣрѣ пе віедіі апѣсаді,
дшкѣт Пѳрта порѣнчі лѣи Хаіреддін сѣ деа
паче сѣділор, іар ел сѣ рѣспѣндѣ де фа-
пта са. Че ѳѣкѣ тіранѣл? Дш 9. Авг. 1846
кѣметъ ла сіне пе тоді фѣзѣташіі тѣрчі, крѣ-

ціні ші евреі дш Vidin ші ле порѣнчі сѣ
сѣвскріе о хѣртіе, а кѣреі кѣпріне пѣ лі се
спѣсе. Тѣрчіі ші евреі сіліді сѣвскрісерѣ,
дар крешініі пѣ воірѣ пѣпѣ пѣ лі се ва
дшпѣртѣші ачел дшскріс. Ачещіа тѣѣ-
стріе аѣ ешіт дш капѣл епископѣлзі греѣ;
крешініі шіа віне. Аша еі се дшвоірѣ ші
ѳѣкѣрѣ кѣтрѣ Пѳртъ о плъсѳоре сѣвскрісѣ
де 38 інші, дш кареа череа депѣртареа епі-
скопѣлзі; ачещіа дшсѣ тіросі періколѣл.
Дечі дш 12. Авг. а. тр. амѣці пе віедіі
българі ка сѣ теаргѣ ла вісерікѣ, внде ел
ар воі але аскѣлта плъсѳоріле. Се ші а-
дѣнарѣ врео 200 крешініі; дар дш ачел чѣас
сѣѳлетескѣл архіпѣсторіс алергѣ ла паша,
кѣрѣіа дш тіонді, саѣ маі дрепт ворѣнѣд, кѣ
ел се сѣѣтѣи ші скорні кѣ крешініі с'ар фі
адѣнат ла вісерікѣ спре а ѳаче реѣеліе.
Паша порѣнчі дшдатъ ка крешініі сѣ віе
дш сераѣл лѣи. Авіа се дшкісерѣ порѣціе
дш зрма лор, кѣнд аргачіі ші солдаціі се
арѣнкарѣ аспрѣле, дш вѣтѣрѣ кѣ пѣціі, кѣ
латѣл саѣіеі, кѣ веѣе, апоі дш арѣнкарѣ пе
пѳртъ опрінд пѣмаі пе 20 інші, дш кѣці
сѣвскрісерѣ плъсѳореа, пе каріі дш пѣсерѣ
ла прінесорі рѣле, внде зѣкѣрѣ пѣсте о лѣ-
пѣ, сіліді ла тѣнчі греле дш піѣде помѳ-
лѣрі де внде авѣа а скоате летне де кайче
спарте. Дштр'ачѣеа іар се ѳѣкѣ ла пѳртъ
репорт, кѣ дш Vidin с'ар прегѣті о реѣе-
ліе, кѣ крешініі с'ар фі адѣнат ла вісерікѣ
спре а реѣела (дшсѣ ѳѣрѣ нічі о арѣтѣ!)
— Епископѣл спре а се деспѣгѣві грѳс пѣ-
трѣ кѣт аѣ дат пе чіѣѣл сѣѣ маі арѣнкѣ
такѣсѣ аспра тѣтѣрор сѣпѣшлор сѣі кѣте
5 леі де ѳаміліе, іар попілор дела сате ле
порѣнчі сѣ пѣ кѣтезе а дшгропа пе чеі ка-
ріі п'ар плѣті, дш каре прічінѣ ла тѣлте
ѳаміліі се дшпѣцірѣ трѣпѣріле пѣдшгропа-
те. Маі пе зрма Dymnezeѣ воі, ка българіі
сѣ скаѣе де ачѣі доі тірані. Пѳрта пріп кон-
сѣлате аѳлѣ де тѳте вѣлѣстѣшѣділе лор ші
дш Окт. а. тр. дш скѳсе пе амѣндоі дш
постѣріле лор, тріміціѣнѣд іарѣ пе вѣтѣрѣ-
пѣл Хѣсеіп паша дш локѣл лѣи Хаіреддін.